

**УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

Кафедра технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

І. М. Поворознюк
«24» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм і рекреація

Освітня програма Туризм (другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Умань – 2023

Робоча програма **Інноваційні технології в туризмі** для здобувачів (другого (магістерського) рівня вищої освіти) спеціальності 242 Туризм і рекреація

Розробник: к.е.н., доцент кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи Кирилюк І. М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи

Протокол № 1 від «24» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

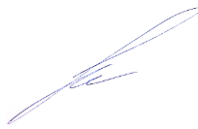
Поворознюк І. М.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Протокол № 1 від «24» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії
Навчально-наукового інституту

економіки та бізнес-освіти

Пачева Н. О.

Пролонговано:

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «_» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «_» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «_» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «_» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «_» _____ 20__ р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Нормативна	Нормативна
Мова викладання навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС/ годинах	4/120	4/120
Курс	I	I
Семестр	1	1
Кількість змістовних модулів з розподілом:	2	2
Аудиторні:	40	12
Лекційні	20	6
Семінарські/Практичні	20	6
Лабораторні		
Самостійна робота	80	108
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти із теоретичними основами інноваційних технологій в туризмі, розроблення та запровадження інноваційного туристичного продукту, використання інноваційних технологій у його формуванні, обслуговуванні туристів; застосування нових інформаційних технологій комплектування, просування та продажу турів; формування знань щодо новітніх механізмів та методів управління міжнародними та вітчизняними підприємствами сфери туризму.

Основними завданнями курсу є:

- застосування теоретичних аспектів інноваційних технологій в практичній діяльності;
- ознайомлення з інноваційними технологіями у сфері туристичних послуг, новими технологіями у готельному, ресторанному сервісі і туризмі;
- використання продуктових та технологічних новацій у діяльності підприємств;
- ознайомлення із комп'ютерними засобами інформаційного забезпечення інновацій на основі функціональної моделі сучасного програмного забезпечення;
- розуміння взаємозв'язку технології надання послуги з технічними засобами, необхідними для її виконання;
- застосування методів оцінювання економічної ефективності інноваційних перетворень.

3. Результати навчання:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності.

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

Результати навчання.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теорії інноваційного розвитку

Об'єкт, предмет та задачі курсу. Мета вивчення дисципліни. Зв'язок з іншими дисциплінами, значення для підготовки фахівців. Вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму. Технологічний підхід до формування інноваційного комплексу туризму. Циклічний розвиток економіки. Дослідження М.Д.Кондратьєва. Теорія інноваційного розвитку Й Шумпетера. Технологічні устрої розвитку та еволюція інноваційних теорій. Інноваційний пат. Теорія кризи. Теорія зростання П.Ромера.

Тема 2. Підприємництво та інновації

Вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму. Технологічний підхід до формування інноваційного розвитку туризму. Роль підприємця в інноваційних процесах. Підприємницька діяльність в туризмі та зміна управлінських парадигм в туристичних організаціях.

Види інновацій в туризмі за класифікаційними ознаками: за сферою застосування, за масштабами розповсюдження, за характером змін, за предметом застосування, за ступенем реактивності, за ступенем формування і впровадження, за тривалістю життєвого циклу інновації, за формою організації інноваційного процесу, за повнотою інноваційного процесу і ступенем новизни, за характером процесу інноваційної діяльності, за ступенем інноваційних змін; відносно попереднього стану процесу. Життєвий цикл інновацій.

Види інновацій: продуктові інновації, управлінські інновації, сервісні інновації, технологічні інновації.

Тема 3. Інноваційні процеси в туризмі

Структура і стадії інноваційних процесів: нововведення; інноваційна діяльність; державна інноваційна політика; інноваційний потенціал; інноваційна сфера; інноваційна інфраструктура; інноваційні програми. Об'єкти інноваційної діяльності в туризмі. Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристичного продукту. Транснаціоналізація процесу туристичного виробництва.

Інновації в управлінні туристичними підприємствами. Нові форми управління в туризмі: управління за контрактом, ділове партнерство, корпоратизація, мережі та консорціуми, альянси та ін.

Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства. Джерела інноваційних можливостей та формування інноваційної політики. Цілі та принципи діагностування інноваційного потенціалу туристської організації. Динамічне моделювання туристичного бізнесу. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства. Управління знаннями.

Тема 4. Державне регулювання інноваційного розвитку

Вплив політичної, економічної і соціальних сфер на інноваційні процеси в туризмі. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні виникнення і розповсюдженні інновації.

Принципи гармонійного розвитку туризму. Національна інноваційна система. Державна підтримка і стимулювання інноваційних процесів. Регулювання інноваційної діяльності у технологічно-розвинених країнах світу. Методи активізації інноваційного процесу. Система державного регулювання інноваційних процесів в Україні. Організація науки і науково-технічних досліджень у сфері туризму. Напрями інноваційної стратегії сталого розвитку туризму.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування

Розвиток і застосування інформаційних технологій в туризмі. Використання інформаційних ресурсів Internet. E-mail. Usenet для поімформування про нові тури і ціни на них. Списки поштової розсилки (MailSender) й адресна інформація. Telnet. FTP. Gopher. WWW. Mime. Skipe та ICQ. Інтернет-воаж. Аудіо-гід.

Використання додатків «Android» у туристичному бізнесі. Пошуково-довідкова система на основі «MS Office». GPS-технології, Google Earth та використання даних ДЗЗ. Туристичні інформаційні термінали: наповнення, умови користування. IT-рішення для туристичних компаній (TourIndex): пошукові системи, автоматичні модулі сайтів туроператорів (TourAdmin) (Установка модулів продажу, пошуку пакетних турів та екскурсійних програм; каталогів готелів; (TourClient) підбору турів, турів зі знижками (горящих турів), рейтингу популярності курортів/готелів (мінімальні ціни, вітрина турів та ін.).

Геоінформаційні технології (ГІС-технології). Тенденції розвитку моделей даних в ГІС. Електронні карти і атласи. Можливості ГІС для складання спеціалізованих систем маршрутів. ГІС і Internet. Глобальні розподільні системи

(GDS). Автоматизація туристичного офісу. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста. Віртуальні подорожі. Автоматизовані системи бронювання і резервування в туризмі. Склад послуг різних систем бронювання і резервування. Інформаційні системи бронювання мережі туристичних агентств (Tourdealer). Соціальні мережі як засіб інформування протури. Мережі туристичної контактової реклами ClickTravel. Таргетінг. Електронні магазини товарів для туризму.

Тема 6. Інноваційні проекти в туризмі

Інноваційний туристичний продукт як основа нового проекту. Продукт-захід, продукт-регіон, продукт-місцевість, продукт-товар, продукт-бренд та ін. Диверсифікація видів міжнародного туризму. Особливості екстремального туризму. Нові види та форми організації подорожей: Сухопутний туризм: трекінг, альпінізм, велосипедний туризм, лижний туризм, гірські лижі, верховий туризм, джипінг. Пригодницькі тури та екзотик-тури, спелеотуризм. Повітряний туризм, відпочинок і розваги: планеризм, баллонінг, парашютінг, кайтінг. Авіаційний туризм. Космотуризм. Водний туризм: рафтінг, подорожі на гребних і вітрильних судах; езотичні плавзасоби (на підводних човнах, катання по морських хвилях, риболовні екстрим-тури, дайвінг) та ін. Археологічні та палеонтологічні екскурсії. Релігійний туризм. Етнографічні тури. Мілітарі-тури. Хоббі-тури. Лікувальний туризм. Музеї нових профілів. Новинки туристичних ведань. Нові продукти івентивного туризму, курортного відпочинку, Спа та велнес туризму. Система клубного відпочинку таймшер.

Маркетингові інновації в туризмі: інновації в дослідженні туристичного ринку, продукту, споживачів, конкурентів; інновації в маркетингових комунікаціях; інновації в маркетинговій ціновій політиці; інновації в маркетингу продуктової політики; інновації в інформаційних технологіях; інновації в маркетингу збуту. Техніко-технологічні інновації. Інновації в процесах обслуговування в тур фірмі, в готелях, на курортах.

Тема 7. Правові аспекти інноваційної діяльності

Інтелектуальна властивість в інноваційних процесах. Охорона і захист інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як товар. Використання прав на інтелектуальну власність у сфері туризму. Охорона і захист інтелектуальної власності. Інформаційне піратство та боротьба з ним. Інноваційні конфлікти і можливості їх рішення.

Тема 8. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі

Фінансова складова інноваційного потенціалу підприємства. Сутність і структура фінансового механізму. Принципи побудови механізму фінансового забезпечення інноваційної діяльності.

Економічні основи, джерела, форми і методи фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Власні ресурси туристичних підприємств/корпорацій/альянсів. Використання банківських ресурсів. Розвиток венчурного капіталу. Міжнародні інвестиції.

Макроекономічні джерела фінансового забезпечення інноваційного розвитку: державні замовлення та урядові закупівлі, соціальні фонди в туризмі; кредити під гарантію уряду, податкові стимули та бюджетне фінансування івентивних заходів в туризмі, підтримка експорту національного туристичного продукту; можливості донорського фінансування інноваційних проектів.

Критерії результативності інноваційної діяльності. Ризики інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів. Види ефективності та проблеми оцінки ефективності інновацій в туризмі.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усьо го	у тому числі			усьо го	у тому числі		
		л	с	с.р		л	с	с.р.
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Теорії інноваційного розвитку	14	2	2	10				15
Тема 2. Підприємництво та інновації	14	2	2	10		3	3	15
Тема 3. Інноваційні процеси в туризмі	18	4	4	10				15
Тема 4. Державне регулювання інноваційного розвитку	14	2	2	10				15
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	40	66			3
Змістовий модуль 2.								
Тема 5. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	14	2	2	10		3	3	16
Тема 6. Інноваційні проекти в туризмі	14	2	2	10				16
Тема 7. Правові аспекти інноваційної діяльності.	14	2	2	10				16
Тема 8. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі	18	4	4	10				
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	40	54	3	3	48
Усього годин	120	20	20	80	120	6	6	108

6. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Теорії інноваційного розвитку	2	2
Тема 2. Підприємництво та інновації	2	
Тема 3. Інноваційні процеси в туризмі	4	2
Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності	2	
Тема 5. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	2	
Тема 6. Інноваційні проекти в туризмі.	2	2
Тема 7. Правові аспекти інноваційної діяльності	2	
Тема 8. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі	4	
	20	6

7. Самостійна робота

Для опанування матеріалу дисципліни окрім лекційних та практичних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу слід приділяти самостійній роботі студентів (СРС).

Основні види СРС при вивченні дисципліни:

- опрацювання та конспектування додаткової літератури, рекомендованої викладачем під час викладу лекцій;
- підготовку термінологічного словника з базовими категоріями та поняттями;
- самостійний пошук інформації в бібліотеках та в мережі Інтернет для підготовки до практичних занять;
- виконання індивідуального завдання.

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Теорії інноваційного розвитку	10
Тема 2. Підприємництво та інновації	10
Тема 3. Інноваційні процеси в туризмі	10
Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності	10
Тема 5. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	10
Тема 6. Інноваційні проекти в туризмі.	10
Тема 7. Правові аспекти інноваційної діяльності	10
Тема 8. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі	10
	80

Індивідуальні завдання

Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують індивідуальне навчально-дослідне завдання. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок. ІНДЗ дозволяє опанувати здобувачами вищої освіти необхідними навичками при рішенні конкретних практичних завдань.

Цілями виконання ІНДЗ є: закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих здобувачами вищої освіти на теоретичних і практичних заняттях.

При виконанні ІНДЗ здобувач вищої освіти повинен продемонструвати вміння в сфері навчально-дослідної діяльності, уміння аналізу і синтезу інформаційних матеріалів по темі.

ІНДЗ виконується самостійно із проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу та оприлюдненні результатів під час проведення підсумкового практичного заняття по дисципліні.

Рекомендована тематика ІНДЗ

1. Роль підприємця в інноваційних процесах.
2. Види інновацій в туризмі.
3. Об'єкти інноваційної діяльності в туризмі.
4. Інновації в управлінні туристичними підприємствами.
5. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства.
6. Динамічне моделювання туристичного бізнесу.
7. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності.
8. Принципи гармонійного розвитку туризму.
9. Методи активізації інноваційного процесу.
10. Напрями інноваційної стратегії сталого розвитку туризму.
11. Розвиток і застосування інформаційних технологій в туризмі.
12. Тенденції розвитку моделей даних в ГІС.
13. Автоматизовані системи бронювання і резервування в туризмі.
14. Інноваційний туристичний продукт як основа нового проекту.
15. Диверсифікація видів міжнародного туризму.
16. Маркетингові інновації в туризмі.
17. Інтелектуальна властивість в інноваційних процесах.
18. Інтелектуальна власність як товар.
19. Використання прав на інтелектуальну власність у сфері туризму.
20. Фінансова складова інноваційного потенціалу підприємства.
21. Принципи побудови механізму фінансового забезпечення інноваційної діяльності.
22. Розвиток венчурного капіталу.
23. Критерії результативності інноваційної діяльності.
24. Вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму.
25. Види інновацій в туризмі за класифікаційними ознаками.
26. Структура і стадії інноваційних процесів.
27. Інновації в управлінні туристичними підприємствами.

28. Вплив політичної, економічної і соціальних сфер на інноваційні процеси в туризмі.
29. Теорії інноваційного розвитку.
30. Розвиток національно-економічних інноваційних систем у готельно-ресторанному господарстві і туризмі.
31. Сутність кризи індустріалізації і неминучість інновацій.
32. Загальні ознаки кризи у готельно-ресторанному господарстві і туризмі.
33. Сутнісна характеристика інновацій, інноваційних продуктів та послуг.
34. Класифікаційні ознаки інновацій та інноваційні пріоритети українських підприємств готельно-ресторанного господарства і туризму.
35. Класифікаційні групи методів прогнозування.
36. Основні етапи прогнозування інноваційної діяльності у готельно-ресторанному господарстві і туризмі.
37. Методи пошуку інноваційних ідей, організація творчого процесу.
38. Особливості пошуку джерел і генерації ідей. Основні етапи творчого процесу.
39. Процес підготовки і перепідготовки кадрів готельно-ресторанних і туристичних підприємств для науково-технічної і інноваційної діяльності в умовах ринкової економіки.
40. Організаційна структура інноваційних підприємств.
41. Реконструкція і технічне переозброєння готельно-ресторанних і туристичних підприємств.
42. Новітні прогресивні методи бронювання місць у готелі, реєстрації гостей та обліку послуг, що надаються клієнтам.
43. Оцінювання ризику реалізації інноваційного проекту.

8. Методи навчання

При вивченні даної дисципліни використовують такі методи навчання як:

Лекція – інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу. Читання лекцій передбачає ретельну підготовку викладача: визначення мети, складання чіткого плану, добір теоретичного й наочного матеріалу, логічний і послідовний виклад інформації.

Диспут – публічна суперечка на наукову чи суспільно важливу тему та **навчальна дискусія** – розгляд, дослідження) – суперечка, обговорення певного питання. Базується на обміні думками між студентами, й викладачами, що вчить їх мислити самостійно, сприяє розвитку аналітичних навичок. Навчає мислити самостійно, розвиває здатність до виваженої аргументації та поважання думки інших.

Робота з підручником. Ця робота полягає в самостійному опрацюванні студентами друкованого тексту, що дає їм змогу глибоко осмислити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні. Самостійна робота студентів з підручником — один з найважливіших методів набуття систематичних, міцних і ґрунтовних знань.

Практичні методи навчання. Використовують для безпосереднього пізнання дійсності, поглиблення знань, формування вмінь і навичок. До них належать: вправи, практичні роботи.

Вправи – цілеспрямоване, багаторазове повторення учнями певних дій та операцій (розумових, практичних) для формування навичок і вмінь.

Практичні (семінарські роботи) передбачають безпосереднє використання знань студентів у суспільно корисній праці (заміряння, зіставляння, визначення ознаки та властивостей явищ, формулювання висновків)

Метод пізнавальних ігор. Сприяє створенню емоційно-піднесеної атмосфери, засвоєнню матеріалу за допомогою емоційно насиченої форми його відтворення. Пізнавальні ігри (ділові, рольові, ситуативні) моделюють життєві ситуації, стосунки людей, взаємодію речей, явищ. Вони можуть бути основною або допоміжною формою навчального процесу.

10. Методи контролю

Поточне оцінювання під час семінарських занять, контрольна робота, ситуаційні задачі, оцінка за реферат, тестовий контроль.

Навчальні дослідження здобувача вищої освіти з усіх видів виконаних робіт оцінюються кількісно відповідно до шкали, наведеної у «Положенні про організацію навчального процесу» в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентості	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	зараховано
75-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
69-74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих			
60-68	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	не задовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

12. Розподіл балів оцінювання успішності студентів

Модуль 1								ІНДЗ	Підеумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
9	9	9	9	9	9	9	9	18	20	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	Відмінно	зараховано
82-89	Добре	
75-81		
69-74	Задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна

- 1.Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посібник : рек. МОН України для студ. ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 183 с.
- 2.Використання інноваційних технологій в галузі туризму: монографія / Зайцева В. М., Гурова Д. Д., Корнієнко О. М., Кукліна Т. С., Журавльова С. М. Запоріжжя: Дике Поле, 2015. 144 с.
- 3.Джинджоян, В. В. Інноваційні технології в туризмі та гостинності : навч. посіб. / Джинджоян В. В., Тесленко Т. В., Горб К. М. ; Вищий навч. приватний заклад «Дніпровський гуманітарний ун-т». Київ : Каравела, 2022. 339с.
- 4.Інноваційні технології в туризмі : Навчальний посібник / укл. А. Гуцол. Северодонецьк : ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. 343 с.
5. Інноваційні технології в туризмі : навч. посіб. / Уманський держ. пед. у-т імені Павла Тичини ; уклад. Кирилюк І. М. Умань : Візаві, 2020. 179 с.
6. Мальська М. П., Мандюк Н. Л. Основи маркетингу у туризмі : підручник . Львівський національний ун-т імені Івана Франка. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 334 с.
7. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика : підручник : затв. МОН України для студ. ВНЗ. МОН України, Львівський нац. ун-т імені І. Я. Франка. – 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 364 с.
8. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : монографія / за ред. С. М. Ілляшенка. - Суми : Університетська книга, 2023. - 614, [1] с.
9. Смочко Н. М. Інноваційні технології в туризмі: Навчальний посібник. МДУ, 2012. 253 с.
10. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / Уклад.: Н. Н. Пойда-Носик, І. І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.

Додаткова

1. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. ; під ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. К. : ВД «Професіонал», 2004. 960 с.
2. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп./ С. М. Ілляшенко. Суми: ВТД «Університетська книга»; К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. 324с.
- 3.Інновінг в туризмі : монографія / А. А. Мазаракі, С. В. Мельниченко, Г. І. Михайліченко, Т. І. Ткаченко та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 532 с.
- 4.Кудла Н. Є. Управління якістю в туризмі : підручник. МОН України, Львівський ін-т економіки і туризму. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 327 с.
- 5.Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика : підручник : затв. МОН України для студ. ВНЗ. МОН України, Львівський нац. ун-т імені І. Я. Франка. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : Центр учбової

літератури, 2017. 364 с.

6.Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : монографія / за ред. С. М. Ілляшенка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 615с.

7.Мельниченко С. В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика: монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. 493 с.

8.Менеджмент туристичної галузі: підручник. О. М. Білоусов, О. Є. Лугінін, О. С. Морозова, Л. В. Соколова. Херсон : Гельветика, 2017. 579 с.

9.Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 400 с.

10.Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови / І. П. Макаренко, Н. М. Копка, О. Г. Рогожин, В. І. Кузьменко. К. : Ін-т проблем національної безпеки, 2007. 520с.

11.Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : рек. МОН України як навчальний посібник для студ. ВНЗ / М. В. Туленков. – 3-тє вид., стер. Київ : Каравела, 2018. 303 с. :

12.Тягунова Н. М., Спориш О. А., Іржавська Л. В. Основи організації туристичного бізнесу : кредитно-модульний курс : навч. посібник : рек. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ. МОН України, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський ун-т економіки і торгівлі». Київ : Центр учбової літератури, 2018. 129 с.